

REVISTA ▶ VEUS DE L'ENDEMÀ

Vuit persones de la comarca repensen el Berguedà des de la seva òptica personal. La comarca està deprimida? Hi ha regressió? Però, més que l'anàlisi de la realitat grisa que ha deixat la crisi (o les crisis), hi ha elements que convidin a tenir un renaixement de Berga i de la comarca? Respostes per a la represa. Coordinació: **Pep Espelt** Fotos: **Jordi Plana**

Berguedà

VISIONS PER RENÉIXER

El Berguedà, de la mateixa manera que totes les comarques d'interior, és aire fresc, passió i contradicció. Hi ha persones que aposten per valorar i admirar l'entorn entre moltes aigües i d'altres que s'ofeguen dins el retòric i avorrit discurs. La línia cada vegada és més tensada i prima. No tots tenim la mateixa fermesa.

Valor, coratge i admiració. La globalització

és un discurs d'extremes. Més rics i més pobres. Tradició o evolució. La batalla s'escriu en llençatge de carrer.

Mentre una part de la població es queda ancorada lluitant per viure i reviure del record, d'altres fan que sigui factible el reinventar-se, engegant propostes i idees que aporten valor, devoció i especialment risc.

Quan el terra és ferm, la vida és real.

Presentem set visions de persones apassionades, implicades, que fan del seu medi un modus vivendi i una realitat.

L'artista Jordi Plana dota d'imatge el contingut de les seves vivències. Plana és l'exemple de l'evolució i la feina ben feta. Fotografies en blanc i negre que transmeten la pàtina del que representa viure entre muntanyes i lluny de la immediatesa.

Martina Marcet Fuentes

RAMADERA AGROECOLÒGICA

Alimentar persones

■ Fer de pagès a la comarca fa molts anys que s'ha considerat de segona, tercera i quarta categoria. La mina, la fàbrica, eren feines que procuraven un sou sense haver d'esllomar-se a fangar (exceptuant els hereus de les cases grans).

És imprescindible dignificar la pagesia i alhora repensar-la. Cal una pagesia activa, d'escala humana i agroecològica, si volem preservar l'entorn natural, la vida rural i la salut.

No hem de confondre aquesta pagesia amb un «viatge al passat» fent veure que la tecnologia i la ciència no han arribat al camp. Cal recuperar sabers antics però sumar-los a tècniques innovadores, de cultiu, de gestió del sòl i de maneig del bestiar.

La petita pagesia repensada en aquesta clau, a banda de ser productiva (especialment a llarg ter-

mini), és molt més sòlida per sobreviure davant les crisis diverses (de les polítiques o dels mercats). Els preus es poden fixar a partir dels costos i no dels mercats, i fer venda directa i estalviar el marge de majoristes i intermediaris. Tot això al mateix temps que es cuida un patrimoni de tots (la natura i l'entorn rural), i també la salut de la població, procurant aliments sans.

Al Berguedà hi ha diverses experiències d'aquesta mena però seguim sent pocs. En canvi, prolifera una reindustrialització a base del sector agroalimentari amb la creació de macrogranges de porcs. Aquest camí no ens durà ni a un major equilibri ambiental, ni a tenir productes de millor qualitat, ni a feines més dignes, i cal sumar-hi el risc que aquest model faci fallida com el tèxtil i el miner.

Promocionar la petita pagesia no està en mans de les administracions. La viabilitat d'aquests projectes rau en les persones que s'alimenten dels seus productes. Repensar i dignificar la pagesia està en mans de tots, dels qui alimentem persones, i dels qui veuen la feina dels pagesos darrere dels aliments.

«Dignificar la pagesia i repensar-la. Cal una pagesia activa, d'escala humana i agroecològica, si volem preservar l'entorn, la vida rural i la salut»

